

تۆبۆگرافىيە مەمكەكانت و نەخشەيەكەش بۆ پەرەوازەيى من.. ئىسماعىل حەمەئەمىن

مەمكەوۋەحشىيەكان

لەخوار مەمكەكانتەوۋە رووخانى ئىمپىراتورىيەتەكان دەستىدەكات..
تۆئەي دېرەندەترىن وشە ، ئەي رووخانى من لە نىو بارانى جەنگەلستانە شىدارەكانت، بمبەخشەرەوۋە
بەپەرەوازەبوون .
ئازادىم بىكە و لەجەستەي مېينەيى خۆتەوۋە تورمىدە بۆنىو بۆھىمىيەتى چەپاندن..
قوتارم بىكە لەو ئەشقى جۆرىكە لەزىندان و بەشىكىشە لە پىغمبەراتى
لەنگەرم پېيگەرە لەنىوان تامى لەشت و تامى رۆژەكان ،
قوتارمبىكە بۆ نىو چەپاندن ، چونكە من پىاويكىم خۆلەمىشى بۆزى جەنگ و پەنگى رۆژگار و خاكى
شىدارم بەخوئىن
جىمبەپىلە لە نىو تەنيايەكى نامرۆيى، بۆ ئەوۋەي بگەمە ئەودىوۋ كاملىبوونى دېرەندەيى.

خىانەتلىكى گۈلپەمەيى

مەمكەكانت پەرشبوۋنەوۋەي تۆزى مانگ بوو بەسەر پوۋبەرىكى دىكەي تەنھايى ..
تەنھايى مېينەك بوو لە نىو شەھوۋەتلىكى لەبىرراۋ ، لەسەرخۇ بەنىو خۇيدا سەفەرى دەکرد و
لەنىوان درزى مەمكە حەرامەكانتدا خۆي دۆزىوۋە..
لەوئىوۋە بوون دەستى پىكرد.. لەوئىوۋە خىانەت بەشىك بوو لە فەزىلە و بەشىكىش بوو لە قىبولكردنى
ھەموو جوانىيەكان، لەوئىوۋە خىانەت تامى وەفائى دەدا ..
پىم گوت : خىانەت نىزىكم دەخاتەوۋە لەوۋەفا..
گوتىم : خىانەت نىزىكم دەخاتەوۋە لە ئەۋى دىكە، لە مەئشوق ،
گوتىم : دامپۇشە بە مەمكە خىانەتكارەكانت.. بەپوۋەكەكانى نىو خەون..
گوتى : ئۆي.. تەنھا خىانەتە دادتدەپۇشنى بەگۈلى پەمەيى مېينە، ئەو گولانەي دواي ھەلكشانى چىژ بە
نىو دىوارەكانى رۆژانە ژياندا، بۆنى رۆحت پىدەبەخشن ،
رۆحىك دەمىكە و نىكردوۋە..

گەشتىگ بەنيو ليوارىكى دىكەدا

لەنيو شەوئىكى ھاويندا گولئىكى سىپى گەشايەو، گولئىك تامى شىرى گولە گەنمى ھەبوو،
بۆنىك بەھەناسەدا ھەلدەكشاو دەچوو ھەنيو خويىنى شاو تەكانمەو..
لەنيو شەو ھاواى خواو ھەندەكانم كرد و گوتم : خوداوەند .. خوداوەند.. لەزەتت بۆ خەلقکرد،
ويىنى ئەوى پووتت بە مەمكە وەحشەكانىھەو بۆ خەلق كرد،
ئەم شەو ھەت بۆ لەنيو گەشانەو ھى ئەو گولە سىپەى ھەرامدا چىكرد ،
گولئىك لەنيو خومارىھەكى پەر تەمدا ، لەنيو شەوئىكى ھاويندا ، بەنيو پەردەكاندا دەھات و دەچوو ،
لەنيوان درزى مەمكەكانىندا پراگىرى كردبوو ، عەيارانەش بە سەرخۆشى من پەيدەكەنى ..
خوداوەند .. خوداوەندى جوانى .. ھاودەم و ھاوپرۆ .. بۆ منت قوتار نەكرد لە وخەياللاتانەى چەند
سەدەھەك لەمەوبەر منى خستبوو سەر كەلكەى گەران بەدوى خۆرىكى پۆشن لە نيو شەوئىكى
نوتەكدا.

خوداوەند بۆچى لەو گولە سىپەى جەستەى ، نيوانى ،
سنوورى پراگىرى خوار مەمكەكانى ،
بۆنى دارستەكانى تەنيايى مەينەيى بنبالى ،
پىچى دووھەمى نيوان ران ولەرينەى پوزى ،
ھەناسەكانى دواى ئاھاتى ھەسرەتى ھەرام، بۆندار بەبۆنى خيانەتئىكى چاوەرپوانكراو،
لەھەمووى خوادىھە ، لەھەمووى .. خودايە بۆ قوتارم ناكەى ..
دىسانەو قوتارمكە لەجەستەى كەبەشەكە لەھەلم و بەشەكەشە لەبۆنى تەرى زەويەكى شەيدار بەئەشق ..
خوداوەندى وشەكەى دەگەمەو ئەوبەر ، ئەوبەرى پياوھەتيم وەك رەبەنئىكى ئەبەدى، خەون
بەليوارىكەو ھەببىنم ، بۆندارە بەبۆنى گولئىكى سىپى كە لەنيوان درزى مەمكى ئەوى عەياردا دەگەشەتەو ..

بۆنى چىژ

خومار بەبۆنى جەستەت ، بەبۆنى مەمكەكانت لەكاتى چىژدا، بەبۆنى دارستانەكانت ، بەبارانى دواى
نوستن لەسەر جىگەى عەيارى، من خۆم پادەكەشم ،
و ھەك نەخشەيەك شارەكانى خۆم لەدواى چىژ پۆشندەكەمەو، پريان دەكەم لە مەينە ، مەينەك تەنھا
مىھەربانى سۆزانىھەكم پىبەخشى و دوور بىت لەھەموو درۆكانى فەزىلەت ..
تۆ ئەى مەينەى تىكەل بەشەھووتئىكى ئەبەدىم، ساتى كۆتايى ھاتنى تۆ لەدەمارەكانمدا، ساتى كۆتايى منە
لە نيو وجود .. ساتى كەوتنە خوارەو ھى وشەيە بۆ نيو رەشايى پۆزانە ژيان ..
تۆ ئەى مىھەربان بەمىھەربانى ھەموو سۆزانىھەكەمەو بەوفاكانى ئەم سەر زەويە ، بىمپىچە لەخۆت، بمتلەنەو
لەسەر جىگەى عەيارىت، گالەتە بەئاھاتم بکە ، پىبەكەنە بە بىرگوزارىھەكانم ، ھەلپەرە لەسەر جىگەى
موحىبەت و وازم لىبەينە لە نيو رانەكانتدا لەدايكەبمەو ..

ۋنبوون لەنيو ھيچدا

من ۋنبووم.. ۋنبوونىكى بېمانا، ۋنبوونىكى بېرەنگ و بۆن، ۋنبوونىكى ترسنۆكانە..
من ۋنبووم .. ۋنبوونىكى سەخت لەنيو گۆشەگىرىيەكى چەقبەستوو لەنيو خۆمدا،
من لەنيو خۆمدا ۋنبووم ، لەنيو ھەناسە بۆگەنەكانى ئەو پۆژانەى وەك بىرە ۋەريەكى دوور ۋەھان.
من ۋنبووم و تازە ھەرگىز خۆم نادۆزمە ۋە، من ۋنبووم چونكە چىدى تامى جەستە ناكەم، چىدى بۆنى
نيرگن ناكەم ، چىدى كراسىكى سىي قۇل كورت لەبەر ناكەم و خۆم لەبەر خۆر ھەلناخەم و بەختە ۋەر
نايم بە سىبەر ..
من ۋنبووم لەنيو كاتى دەستپىكردن و كۆتايى پۆژەكان
من ۋنبووم چونكە چىدى ھەورەكان نابىنيم بەرە ۋە دوور كۆچبەن، ياخود نامە ۋىت سەيرى ئاسمانىكى
ساف بگەم و بلىم : چەندە جوانە شىنايى بېسنور ..
من چىدى ئەو ديوو جەستە ناكەوم و تامى بۆنى بەرزبۆۋە لەجەستە ناكەم.
من ۋنبووم چونكە چىدى لەزەت نابىت بە پەنجەرەيەك، مانگ لەبەردەمىدا خۆى پووت كاتە ۋە،
چىدى شتەكان ، وشەكانى سەر جىگا نابنە ھاروژاندنى خەيال و تىكەلبوونى پەنگەكانى نيۋەشە ۋە بە
پەنگى ئاگرى چىژ.
من ۋنبووم و دەمە ۋىت جارىكى تر لەنيو تۆدا ۋنبمە ۋە..
دەمە ۋىت خۆم ۋنبكەم لەنيو لەرينە ۋەى لەشتدا، لەنيو ھەناسەى ئاھىكدا خۆم ۋنكەم، كەبە نازە ۋە
پىش نوستن ھەلىدە كىشى.
دەمە ۋىت ۋنم لەنيو پىچىكى دىكە لە جەستەت ، بۆ ئە ۋەى بىمە ۋە بە ۋەرزە ساكارەى تامى دىناي ۋەك
پرتەقائىكى شىرىن دەكرد،
دەمە ۋىت بگەرپمە ۋە بۆ نيوت ئەى مئىنە ، بۆ نيو قامىشە لانه سەماكارەكانت، بۆ نيو خامۆشى
خە ۋنە سادەكانت، بۆ نيو وور دەكارى رستە و بەئافرەتبوونى جىھانت، بۆ نيو بەسۆزانيبوونى پىر مېھرى
مئىنەيت..
من ۋنبووم و دەمە ۋىت ديسانە ۋە ۋەك پۆژانى خەزەلۆەر لەسەر توپۆزالى گوناھە پالېكەوم و
بگەرپمە ۋە بۆ پۆژەھلات..

دىسانە ۋە مەمكەكان ..

لەزەت و مندال پىكە ۋە دروستبوون ، لەزەت و خەيال پىكە ۋە خۇيان بۆ ئەبەد گرپدا،
خۇيان بۆ نيو بىھۆشى شتەكان گرپدا ..
ئەمانە ئەو قسانەن پىشئە ۋەى لە جىگاي لەزەت بىمە دەرە ۋە، بەرووتى دەيانكەم ،
بەتە ۋاوى جل و قاتو بۆينباخىشە ۋە، باس لە فەزەيلەت و مۇرال دەكەم..
دەلىم : ئەم ھەموو ۋنبوونە لە نيوان گۆى مەمكەكانت و كەلىنى گەورەى كۆتايى مەملەكەتى مەمك و
لەشە ئەسمەرە كەتدا كەبەرە ۋە خوار ، بەرە ۋە دواتخوبى نيور پانە ۋە حشىيەكانت دەبىتە ۋە ،
لە ۋى، لەنيوان ئەو دوو سنوورەدا ۋندەبم.. من نامە ۋى چىدى ۋنم،

ئەم قسانەم كاتىكە كە جلم لەبەر داىە ، كەرپوتىش دەبمەو دەلیم: ونم بکە لە نيو جەستەدا ، ونم بکە لە نيوان كەليني شاراوى مەمكانت و سەرەتاي پيدەشتى جەستە ئەسمەرەكەت..

کورسیه کانی به یانیان

کورسیه خەوالۆه کانی به یانیان ..
قاوه خانەیه کی هیمن خۆمی تیدا کۆدە کە مەوە .
لەگەل قاوه خوار دنەو هی به یانیاندا پارچه کانی خەونم کۆدە کە مەوە ،
لیرەو لەوئ ، لەگەل پەرش بوونی خەوالووی پوانیندا ،
دەیانگەرینمەو بۆ هەلمی پۆژەکان .
پۆژەکانیش لە نیوان هەلمی جەستەى تو و وشەدا خۆیان دريژ دەکەنەو ..
لە نیوان ئەم هەموو ونبوونە وەنەوشەیاندا ، تو مانگیکی درەوشاوی پۆژیکی گەرمی ونبوونی من و
میهرەبانی جەستە خۆتى .

دامالینی حەزیکى دیکە ..

جەستەیه ک دەمگرتە خۆى ، نیو رانه کانی دەکاتەو بۆ بەربونەو هی من ، بۆ ئەبەد لە نیویدا وندەبم .
ئیدی ..تو وشەیه کی ئەى مینه
تو هیلاکیه کی ئەبەدیت لە نیوان هۆشمەندی و غەیبی شتەکاندا دزە دەکەیت
گوناهەیه کی پەدە کەیت بە هەموو برینداریه کی ویزدان
خەونیکت هەموو نیرینهیه کی خەوبینەر پەراوێزە دەکەیت .
پەراوێزەیه کی خۆشبه ختانهیهت ، من لە نیوان گردۆلگە ئەسمەرە کانی مەمکت و قۆزى ئەو سمتە
ئەسمەرانه خومار دەکەیت ، کە شتیکیان لە جوانی گەردوون قەرزکردوو .شتیکیشان لە پیستی پەمەبی
حەزیکم دامالیوه کە لە نیو جەستەى مینییه کی پر گوناھەى نیو ئەستیرەکاندا لە خۆم پیچابوو ..
منیان هەلواسیوه وەک ئەستیرەیه کی تەنهای هەمیشە خەوبینەری نیو پیچە سەیرە کانی هەموو
جوانیه کی نەبینراو ..

گولەسپىھەكانى چاۋەرۋانى

شەۋىكى گەشانەۋەى گولەسپىھەكان پىي گوۋتم تۇ گالتەت بەعەشقى من دەھات ..
سپىدەش پىمى گوۋت: دۋىنى شەۋ سەيرى مانگت كىردو تىر گىراى،
گوۋتى : ۋەك منال لەنىۋ كۆشمدا خەۋت لىكەۋت...
مىنەبى شەۋىكى ۋوتبۋونەۋەى مانگ بوو، شاردنەۋەى شتە بچوكەكانى جىھان بوو لەنىۋ
دژەكايەكانىدا، پەراۋەزىي خۆم بوو ۋەك پىاۋىكى نىۋ خەيال ۋ سەرابى پەمەبى،
ھىلاكىەك بوو، ۋەك خەياللىك ۋابوو بەدۋۋى رەنگەكانى خۇيدا بگەپىت ، ۋەك پىاۋىكى ۋۆمانسى لە
بىركراۋ لە قەراغ شارەكانى مەنقادا ۋاۋەستى ۋ سەرنجى ھەموو خۇرئاۋايەك بدات ، بىت ۋ بەنىۋ
كۆلانى سۆزانىھەكاندا تىپەر بىت ۋ جگەرەيان بۇ داگىرسىنى ، بەنىۋ باخچەكاندا تىپەر بىت ۋ لەبن درەختە
زەبەلاھەكاندا بەپىۋە مىز بكات، سواری مىترۇ قولەكان بىت ۋ سەرنجى تىپەر بوۋنى ۋىستەگە ۋ پلاكىت
ۋ ۋۆشنايەكان بدات، لە ۋىستەگە شەمەندەفەركاندا لەسەر كورسىھەكانى چاۋەرۋانى دانىشىت ۋ
چاۋەرۋانى ئەۋىك بكات كەلەنىۋ شەمەندەفەرلىكى خەيالدا ، بەنىۋ رەنگەكاندا رىگەدەبىرپىت.. چاۋەرۋانى
ھىچ بىت ، ھىچىك دۆزىنەۋەى خود بىت لەسەر كورسى درىژى ۋىستەگەكانى خەيال، چاۋەرۋانى
مىنەبەك بىت بەگوللىكى سىپەۋە بىت ۋ پىي بلىت دەمىكە چاۋەرۋانم دەكەيت، بلىت پىشئەۋەى قسە
بكەين بابچىن لە ژوۋرى ئوتلىكى ھەرزاندا مەمكەكانم نىشاندم ، پەراۋەزەت بكەم لەنىۋانىاندا ،
پىچە بەدەۋرەت پىكەم لە نىۋان لەزەت ۋ ئاھادا ، پىي بلىت ۋەرە ھەموو ئەۋ كىلگە ئەسمەرانە ماچبەكە،
كەلەدوۋرەۋە زۆر دوۋر لەنىۋ پىچەنەپىنەكاندا خۇيان درىژ كىردۆتەۋە، ۋەرە پىش گىفتوگوۋ ۋ شەپى
ۋشەكان با مەمكەكانم نىشاندم ، ئەۋ مەمكانەى تەنھا لەخەۋنەكاندا دەگەشپىنەۋە..

- تـــــــەۋاۋ -

ئىسماعىل ھەمەتەمىن
نورنېرگ 20-04-2004